

Projekt

z dnia 16 kwietnia 2024 r.
Zatwierdzony przez .....

**UCHWAŁA NR .....
RADY POWIATU JAWORSKIEGO**

z dnia ..... 2024 r.

**w sprawie przyjęcia Programu Korekcyjno-Edukacyjnego dla Osób Stosujących Przemoc Domową
Powiatu Jaworskiego na lata 2024-2028**

Na podstawie art. 12 pkt. 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 107) w związku z art. 6 ust. 4 pkt. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 424) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Programu Korekcyjno-Edukacyjnego dla Osób Stosujących Przemoc Domową Powiatu Jaworskiego na lata 2024-2028, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Realizację programu powierza się Dyrektorowi Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jaworze.

§ 3. Z dniem wejścia w życie niniejszej uchwały traci moc obowiązującą Uchwała nr XXXIII/172/21 Rady Powiatu w Jaworze z dnia 28 stycznia 2021 r. w sprawie przyjęcia Programu Korekcyjno-Edukacyjnego dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie Powiatu Jaworskiego na lata 2021-2025.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

UZASADNIENIE

W myśl art. 4 ust. 4 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 107), ustawy mogą określać niektóre sprawy należące do zakresu działania powiatu jako zadania z zakresu administracji rządowej, wykonywane przez powiat. Zgodnie z art. 12 pkt 11 w/w ustawy, do wyłącznej właściwości rady powiatu należy podejmowanie uchwał w innych sprawach zastrzeżonych ustawami do kompetencji rady powiatu. Na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2023 r., poz. 424) do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy w szczególności opracowywanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Dnia 21 czerwca 2023r weszła w życie ustawa z dnia 9 marca 2023r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023r. poz. 535) wprowadzająca wiele znaczących zmian, w tym:

- nazwę przemoc w rodzinie zastąpiono nazwą przemoc domowa,
- rozszerzono definicję przemocy, dodając przemoc ekonomiczną i cyberprzemoc,
- wprowadzono zmiany dotyczące kierowania osób stosujących przemoc domową do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych lub psychologiczno-terapeutycznych,
- dookreślono cel realizacji w/w programów oraz wprowadzono nowe obowiązki dla osób kierowanych do uczestnictwa w programach.

W związku z powyższym, zaistniała konieczność zastąpienia istniejącego dokumentu przyjętego przez w dniu 28 stycznia 2021 r. przez Radę Powiatu Jaworskiego Uchwałą nr XXXIII/172/21 do realizacji w latach 2021-2025 nowym dokumentem dostosowanym do aktualnego stanu prawnego.

STAROSTA
Aneta Kucharzyk
Aneta Kucharzyk

Projekt

z dnia 15 kwietnia 2024 r.

Zatwierdzony przez .....

UCHWAŁA NR .....
RADY POWIATU JAWORSKIEGO

z dnia ..... 2024 r.

**w sprawie przyjęcia Programu Korekcyjno-Edukacyjnego dla Osób Stosujących Przemoc Domową
Powiatu Jaworskiego na lata 2024-2028**

Na podstawie art. 12 pkt. 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 107) w związku z art. 6 ust. 4 pkt. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 424), Rada Powiatu Jaworskiego uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Program Korekcyjno-Edukacyjny dla Osób Stosujących Przemoc Domowa Powiatu Jaworskiego na lata 2024-2028, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Realizację programu powierza się Dyrektorowi Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jaworze.

§ 3. Z dniem wejścia w życie niniejszej uchwały traci moc obowiązującą Uchwała nr XXXIII/172-21 Rady Powiatu w Jaworze z dnia 28 stycznia 2021 r. w sprawie przyjęcia Programu Korekcyjno-Edukacyjnego dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie Powiatu Jaworskiego na lata 2021-2025.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik
do Uchwały Nr ...../2024
Rady Powiatu Jaworskiego
z dnia ..... r.

**PROGRAM
KOREKCYJNO-EDUKACYJNY
DLA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC
DOMOWĄ
POWIATU JAWORSKIEGO
na lata 2024-2028**

Opracowany przez:
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
w Jaworze

Kwiecień 2024

Wstęp

Przemoc domowa jest to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej.

Jednym z głównych instrumentów przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Ustawa nakłada na powiaty opracowywanie i realizację programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową, które stanowią integralną część całego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, skutkiem czego będzie efektywniejsza walka z tym zjawiskiem.

Program Korekcyjno Edukacyjny dla Osób Stosujących Przemoc Domową jest formą oddziaływania na sprawców w celu nauczania ich samokontroli, kształtowania u nich postawy partnerstwa i szacunku wobec bliskich oraz odpowiedzialności za popełnione czyny przemocowe. Stanowi jeden z elementów spójnego systemu przeciwdziałania przemocy na terenie Powiatu Jaworskiego.

Podstawowe założenia programu.

1. Podstawowym priorytetem programu jest bezpieczeństwo ofiar przemocy domowej. Oznacza to że wszelkie działania podejmowane wobec sprawców przemocy są podporządkowane zapewnieniu ochrony, bezpieczeństwa, autonomii i dobra osób krzywdzonych przez osoby stosujące przemoc.
2. Działania w ramach programu zapewniają poszanowanie godności osobistej sprawców przemocy. Tym samym program gwarantuje utrzymanie równowagi pomiędzy zachowaniem należytej troski o ofiary z poszanowaniem praw jednostki sprawców przemocy.
3. Program zakłada utrzymywanie współpracy z programami mających na celu pomaganie ofiarom przemocy.
4. Przemoc domowa jest wyuczonym zachowaniem, które przynosi zyski i straty dla sprawcy.
5. Przemoc domowa jest tolerowana i wzmocniana przez postawy i poglądy wielu ludzi i często dzieje się, tak, iż jest głęboko zakorzeniona we wzorach postępowania przekazywanych z pokolenia na pokolenie,
6. Przemoc domowa jest szkodliwym i raniącym nadużywaniem siły i władzy oraz dążeniem do sprawowania kontroli współmałżonki/współmałżonka, partnerki/partnera, dziecka lub sytuacji rodzinnej.
7. Można nauczyć się niestosowania przemocy, nigdy nie wolno się godzić na przemoc i rezygnację z jej powstrzymania.
8. Stosowanie przemocy nigdy nie może być usprawiedliwianym stwierdzeniem danego czynu bądź zachowania, iż było skutkiem prowokacji czy winy ze strony ofiary,
9. Korzenie przemocy domowej tkwią w stereotypach kulturowych i obyczajowych dotyczących płci, rasy, orientacji seksualnej, które usprawiedliwiają dyskryminację jednostek i grup społecznych.
10. Stosowanie przemocy domowej jest wyborem, za który sprawca ponosi odpowiedzialność moralną i prawną.
11. Podstawowym założeniem działań programu korekcyjno- edukacyjnych jest uświadomienie osobie stosowania przemocy wobec bliskich, zmianę jej zachowań i postaw oraz szeroko rozumiana edukacja, w szczególności uczenia się procesów społeczno- kulturowych i socjalizacji w roli męskiej/żeńskej.

I. Podstawa prawna.

Program korekcyjno – edukacyjny opracowany jest w oparciu o:

- 1) Ustawę z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. 2021 poz. 1249 z późn.zm.).
- 2) Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2023.
- 3) Strategię Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Jaworskiego.
- 4) Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową
- 5) Wojewódzki Ramowy Program Korekcyjno-Edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

II. Cele Programu.

1. Zmianę przekonań odbiorców programów korekcyjno-edukacyjnych dotyczących stosowania przemocy domowej.
2. Powstrzymanie osoby stosującej przemoc domową przed dalszym stosowaniem przemocy.
3. Pozwijanie umiejętności samokontroli i współżycia, w tym bardziej efektywne radzenie sobie z emocjami, w tym złością lub poczuciem krzywdy w sytuacjach trudnych.
4. Zmniejszenie przez uczestników programu skali zachowań opartych na sile i przemocy.
5. Wzrost świadomości na temat zjawiska przemocy domowej i konsekwencji jej stosowania.
6. Poszerzenie katalogu zachowań osób stosujących przemoc domową o zachowania alternatywne do krzywdzących.
7. W celu budowania relacji interpersonalnych opartych na poszanowaniu domowników i postawie partnerskiej.
8. Kształtowanie umiejętności w zakresie wychowania dzieci bez użycia przemocy domowej.
9. Uznanie przez osobę stosującą przemoc domową swojej odpowiedzialności za stosowanie przemocy.
10. Uzyskanie informacji o możliwościach podejmowania działań terapeutycznych.

III. Opis realizacji programu.

1. Nabór i selekcja uczestników.

Uczestnikami programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosującą przemoc domową mogą być osoby kierowane przez sąd, policję, zespoły interdyscyplinarne, instytucje pomocowe, kuratorów, pracowników socjalnych, pedagogów, psychologów z poradni, przedszkoli, szkół, placówek opiekuńczo-wychowawczych i innych instytucji, oraz przez każdego profesjonalistę, który zdiagnozuje daną osobę jako sprawcę przemocy domowej. Także osoby, które zostały zmotywowane do uczestnictwa w tych programach przez rodzinę lub osobiste rozpoznanie problemu. Nabór i selekcja dokonywana będzie przez prowadzącego program w ścisłej współpracy z pracownikami instytucji i organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, podczas indywidualnych konsultacji na terenie tych instytucji lub/i w miejscu zamieszkania osób stosujących przemoc. Z programu mogą być eliminowane osoby z poważnymi zaburzeniami emocjonalnymi w szczególności z zaburzeniami osobowości antyspołecznej oraz zaburzeniami osobowości pogranicznej. Osobę stosującą przemoc w rodzinie, wobec której zostanie rozpoznane uzależnienie od alkoholu lub narkotyków i innych środków odurzających, substancji psychotropowych albo środków zastępczych, kierowane będą w pierwszej kolejności na terapię uzależnienia.

2. Forma i czas oddziaływań.

- 1) zajęcia grupowe
- 2) spotkania indywidualne

Zajęcia grupowe winny być poprzedzone konsultacjami indywidualnymi służącymi m.in. wstępnej diagnozie sytuacji osoby i wprowadzeniu do zajęć grupowych. Spotkania indywidualne mogą być realizowane również pomiędzy spotkaniami grupowymi, jeżeli wymaga tego sytuacja. Oddziaływania korekcyjno-edukacyjne realizowane są w grupach otwartych jak i zamkniętych.

W uzasadnionych wypadkach program może być prowadzony z wykorzystaniem komunikacji elektronicznej.

3. Monitoring.

Monitoringowi będą podlegać zachowania przemocowe stosowane przez sprawcę przemocy domowej, który jest uczestnikiem programu. Monitoring będzie prowadzony w trakcie uczestnictwa w programie do trzech lat po jego zakończeniu.

- a) Badanie występowania przemocy domowej w trakcie uczestnictwa sprawcy w programie – minimum 2 razy.
- b) Badanie występowania przemocy po zakończeniu programu – minimum 1 raz.
- c) Monitoring przeprowadza osoba prowadząca program, inna osoba lub podmiot wyznaczony do tego zadania.
- d) Intensywność monitoringu zależy od osoby prowadzącej program. Wskazaniem do częstszego monitoringu jest oceniany przez osobę prowadzącą program lub inne służby poziom zagrożenia stwarzany przez sprawcę wobec ofiar.
- e) Monitoring może być prowadzony we współpracy z innymi służbami: policją, kuratorami, pracownikami socjalnymi, asystentami rodziny i innymi.

4. Ewaluacja.

Ustalenie:

- a) liczby osób, które powstrzymały się od stosowania przemocy domowej,
- b) czy nastąpiło zmniejszenie natężenia przemocy,
- c) częstotliwości stosowania przemocy – dane uzyskane z monitoringu,
- d) jakościowa analiza oceny efektów programu.

IV. Współpraca z osobami krzywdzonymi.

Celem współpracy z osobami krzywdzonymi jest zapewnienie im bezpieczeństwa poprzez uzyskanie informacji na temat doznawanej przez nie przemocy oraz ocena stopnia zagrożenia przez sprawcę. Informacje, które zostaną uzyskane w trakcie spotkania nie mogą być w żaden sposób ujawnione sprawcy przemocy domowej. Należy je zabezpieczyć w szczególny sposób.

W przypadku dzieci, jako ofiar przemocy, informacje uzyskujemy od opiekunów lub instytucji, takich jak: szkoła, przedszkole, inne placówki opiekuńcze, kurator, OPS i inne.

- a) Kontakt z osobą krzywdzoną może być osobisty (spotkanie z terapeutą prowadzącym program lub z inną osobą do tego przygotowaną). Informacje muszą być zabezpieczone przed jakąkolwiek możliwością ujawnienia sprawcy.
- b) Kontakt z osobą krzywdzoną może odbywać się na terenie instytucji przeznaczonej do tego celu lub w domu osoby krzywdzonej.
- c) Kontakt z osobą krzywdzoną może być podejmowany drogą telefoniczną, mailową lub inną.
- d) Osoba krzywdzona ma prawo odmówić kontaktu.

V. Miejsce i czas realizacji programu.

Program realizowany będzie na terenie Powiatu Jaworskiego w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jaworze po godzinach pracy. Liczba spotkań ze sprawcą dostosowywana będzie indywidualnie dla każdego uczestnika osobno oraz do jakości oddziaływań. Ogólnie czas trwania każdej edycji programu dostosowany będzie do wysokości otrzymanych środków na ten cel.

VI. Kwalifikacje.

Realizatorzy programu powinni posiadać kwalifikacje zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.

VII. Zawartość merytoryczna programu.

Tematy:

- a) Definicja i typy przemocy aktywnej i biernej (fizyczna, psychiczna, emocjonalna, ekonomiczna, seksualna, symboliczna).
- b) Społeczne mechanizmy przemocy (stereotypy, przekonania społeczne, mity).
- c) Objawy przemocy.
- d) Psychologiczne mechanizmy przemocy.
- e) Zaprzeczanie przemocy.
- f) Gry interpersonalne, manipulacje.
- g) Transmisja międzypokoleniowa.
- h) Mechanizmy przemocy związanej z płcią.
- i) Przemoc wobec dzieci.
- j) Przemoc partnerska.
- k) Przemoc wobec osób starszych.
- l) Używanie substancji psychoaktywnych a przemoc.
- m) Budowanie dobrych relacji interpersonalnych.
- n) Szacunek wobec siebie i innych.
- o) Nawroty w przemocy.

W przypadku grupy korekcyjno-edukacyjnej dla rodziców należy poruszyć tematy takie jak:

- a) przemoc wobec dzieci (fizyczna, psychiczna, seksualna, zaniedbanie)
- b) komunikacja
- c) rola granic w wychowaniu
- d) konsekwencja; nagrody i kary
- e) czas spędzany z dzieckiem; modelowanie
- f) zachęcanie dziecka do współpracy oraz do samodzielności
- g) rozwiązywanie konfliktów
- h) radzenie sobie ze złością dziecka i własną
- i) etapy dorastania i dojrzewania, specyficzne zachowania dziecka wg psychologii rozwojowej
- j) alkohol i patologia życia rodzinnego.

VII. Reguły uczestnictwa w programie

Reguły uczestnictwa w programie będą kreowane w trakcie trwania programu wspólnie z uczestnikiem i dostosowane do jego indywidualnych kompetencji, tak, aby służyły zwiększeniu skuteczności pracy korekcyjnej.

VIII. Kryteria ukończenia programu

Osoba stosująca przemoc w rodzinie kończy program, kiedy osiągnie rzeczywisty, wcześniej sformułowany cel pracy nad sobą. Kiedy zdecyduje się opuścić program zanim osiągnie cel, można uznać, że przerwała program. Czas uczestnictwa w programie jest zróżnicowany w zależności od tempa pracy każdego z uczestników, ich zaangażowania w pracy nad sobą i zasobów, które każdy wniósł rozpoczynając uczestnictwo w programie.

IX. Środki na realizację programu

Program realizowany będzie ze środków otrzymywanych z Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego w danym roku kalendarzowym.